

Peter Bamm: Lidé mají v zásadě jen dvě přání: zestárnout a přitom zůstat mladí.

Foto Jaroslava Stůjová

Vážené posluchačky, vážení posluchači,

jako každý rok uzavíráme akademický rok slavnostně, převzetím osvědčení v Karolinu. Osvědčení se však nezíská jen tak, že si to tzv. odsedíte na přednáškách. Je potřeba vynaložit trochu úsilí a napsat práci z vyslechnutých přednášek, nebo si dodat odvahy a pokusit se vybrat správné odpovědi k otázkám v testu. Teď jsou však před námi prázdniny, které slouží k odpočinku a nabrání nových sil k dalšímu studiu.

Hezké prázdniny přeje a těší se na Vás

Obsah

Aktuality z naší U3V.....	2
Články spoza hranic.....	3
Příspěvky našich posluchačů.....	6
Zajímavosti.....	14
Zábavný koutek.....	18

Aktuality z naší U3V

Jako každý rok, i letos zakončili úspěšní absolventi a absolventky naší Univerzity třetího věku své studium na FF UK v akademickém roce 2024/2025 ve velké aule Karolina, kde jim byla předána, za účasti předních akademických pracovníků Univerzity Karlovy a Filozofické fakulty, Osvědčení o absolvování studia.

Slavnostní „promoce“, která se konala 5. června 2025, se zúčastnilo 154 úspěšných absolventů a absolventek a za účasti rodinných příslušníků a přátel vytvořili krásnou atmosféru.

Do vzdělávacích programů se v akademickém roce 2024/2025 zapsalo celkem 4428 posluchačů, z toho 606 mužů a 3822 žen (jen pro srovnání v loňském akademickém roce to bylo 3553 posluchačů, z toho 507 mužů a 3046 žen).

Na nový akademický rok 2025/2026, máme v nabídce cca 60 nových vzdělávacích programů, do kterých podalo v květnu 2025 přihlášku celkem 4151 zájemců. Velmi si vašeho zájmu o studium na naší fakultě vážím a doufám, že budete všichni spokojeni.

V září proběhnou zápisy do studia U3V. Každý úspěšný zájemce obdrží v průběhu srpna pozvánku k zápisu s informacemi, co je třeba k zápisu přinést a doložit. Vzhledem k tomu, že máme pro zápisy uvolněny pouze omezené prostory v pevně daných termínech, prosím o dodržení vašeho data a hodiny zápisu, aby vše proběhlo bez problémů.

Dle harmonogramu výuky zahájíme zimní semestr přednáškami v pátek 3. 10. 2025 (2. skupina kurzů), resp. 10. 10. 2025 (1. skupina kurzů). Pořadí skupin, tj. že jako první zahájí výuku skupina č. 2, vyplynulo ze změny, která nám byla oznámena až po distribuci rozvrhu výuky na příští rok, kdy jsme původně plánovali zahájení akademického roku 26. 9. 2025, ale museli jsme uvolnit učebny pro jiné fakultní akce. Ale na plán výuky to v podstatě žádný dopad nebude mít, časová dotace kurzů bude dodržena. Většina přednášek se bude konat v hlavní budově Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha 1, nám. Jana Palacha 2, některé se ale konají v jiných prostorách, zejména na pracovišti Centra dalšího vzdělávání, budova České spořitelny, Na Příkopě 29, 3. patro (jazykové kurzy – angličtina, němčina, latina, francouzština, španělština a kurz Mluv tak, aby tvá slova byla lepší než ticho). Prosím, věnujte pozornost rozvrhu výuky, čas a místo konání vašich přednášek jsou důležité.

Veškeré informace o studiu U3V, vč. dalších doporučení a materiálů, najdete na našich webových stránkách: www.cdv.ff.cuni.cz – záložka Univerzita třetího věku - sekce Informace pro posluchače. Prosím, sledujte je průběžně a pečlivě. Zejména věnujte pozornost rozvrhu výuky a způsobu zakončení studia (závěrečná písemná práce příp. test).

Závěrem bych ráda poděkovala vám všem, našim posluchačkám a posluchačům, za přízeň a podporu, kterou nám věnujete. Přeji příjemné léto a těším se na setkání s Vámi při zahájení nového akademického roku.

Ing. Ilona Kellerová

Vedoucí Centra dalšího vzdělávání FF UK

Čriečky spoza hraníc

Čriečky zo štúdií

Posledných osem rokov som na U3V absolvovala študijné moduly k problematike ako správne fotografovať, ako pracovať s fotografiou v grafickom programe "Photoshop", ako si vyrobiť vlastnú "Fotoknihu" a nakoniec aj vedieť urobiť si vlastné ročníkové "Foto tablo".

Všetko to začalo letnou aktivitou v „Letnej škole seniorov“. V ponuke už jej ôsmy ročníka na U3V pri Žilinskej univerzite bol v roku 2017 workshop „Ako správne fotografovať“. Bol „šitý na mieru“ nielen večným začiatočníkom, ale aj mierne pokročilým. Základnou podmienkou účasti na danom workshope bol vlastný digitálny fotoaparát.

Zhruba jedenásť študentov - seniorov zažilo 4 dni po 3 hodiny s fotoaparátom v ruke na tému: mesto, príroda, ľudia a môj domov. Celému tomu predchádzala prednáška k základom techniky fotenia a k technickým parametrom fotoaparátu. Potom nasledovalo voľné fotenie v meste, v parku, v interiéri učebne a domáce fotenie.

Po každom dni fotografovania sme sa každý deň rozišli domov s tým, že štyri zábery z nafotených fotografií sme zasielali e mailom nášmu lektorovi. A či to prinieslo správny výsledok? To sa každý z nás dozvedel nasledujúci deň. Naše nafotené „úlovky“ prešli verejným hodnotením nielen samotným lektorom, ale k tomu sme sa vyjadrovali aj my - účastníci workshopu. Náš lektor postupoval veľmi korektne, dôvtipne a dôsledne. Nešetril chválou, ba ani kritikou a ešte k tomu pridal radu, ako to vylepšiť.

Na základe veľkého ohlasu workshopu "Ako správne fotografovať" U3V hneď v septembri 2017 v akademickom roku 2017/2018 zaradilo študijný modul "Fotografia pre začiatočníkov". V ďalších akademických štyroch rokoch nasledovali ponuky štúdií:

Fotografia pre začiatočníkov

Fotografia pre pokročilých

Počas "Pandémie COVID-19" nám U3V pripravila online výuku, ktorá prebiehala v prostredí Zoon Meeting" na základe prihlasovania sa pomocou Meeting ID a Passcode. Všetky náležitosti k novej forme výuky pre nás obetavo pripravoval lektor výuky a garantka študijného modulu nám pravidelne zaslala odkazy na natočené videá. Aj táto výuka bola zaujímavá. Celá výuka prebiehala po prihlásení cez internet a notebook u každého z nás v teple a pohodlí domova, s kávičkou a teplým čajom po ruke. Celé štyri vyučovacie hodiny odznieval výklad nielen zo strany lektora, ale boli vypočuté aj naše priame otázky. Bolo to náročnejšie a únavnejšie ako výuka v učebni, ale zvládali sme to všetci celkom dobre.

Nakoniec U3V v akademickom roku 2022/2023 zaviedlo trojročný študijný modul Foto I - III. Mnohí z nás si to radi zopakovali nanovo znovu. Pribudli aj noví študenti a tak

sedemnásťčlenná skupina študentov sa celé tri roky znovu venovala nielen fotografovaniu, ale hlavne spracovaniu fotografie v grafickom programe "Photoshop". V máji tohoto roku sme ukončili štúdium v študijnom module záverečnou prácou podľa vlastného výberu "fotoknihou, alebo fototablom" a vernisážou našich fotografií vo formáte A3. K tomu prekvapením bola aj ponuka občerstvenia od našej garantky a veľký košík čerstvých jahôd z vlastnej úrody od spolužiačky p. Jahôdkovej, ktorú sme volali "Jahôdka" .

Zlatým klincom na záver bola 3. 6. 2025 slávnostná promócia a pri študentskej hymne "Gaudeámus..." nie jednej z nás vypadli aj slzičky dojatia...

Týmto pre mňa študentský život nekončí...jedno obdobie skončilo ... začne nové...na jeseň sa pre mňa dvere školy otvoria znovu...

Autor článku :

Ing. Anna Frličková, študentka U3V

Foto : Frličková - zo záverečnej ročníkovej práce

**Dnes už fotografuje skoro každý
Držať prst na tlačidlo spúšte
fotoaparátu, mobilu, či tabletu
znamená držať prst na pulze doby
Mať dobré fotografie
je cesta premeny z „cvakača na reportéra“,
schopnosti a pohotovosti
zachytiť záber s príbehom,
ktorý sa už možno nezopakuje...**

**Ďakujem za spoluprácu počas štúdií
a
za skvelú "partu" fotografov**

Anna Frličková, večný študent U3V

XOX

Príspevky našich posluchačů

„Hudební vyprávění“

Vážení přátelé,

letní prázdniny už jsou za dveřmi. Blíží se doba krásných a úžasných zážitků z cest, soustředění, z putování po cizích zemích, stanování, plavby po řekách. Nesmíme zapomenout ani na letní tábory. Já jsem je zažila jako táborník, ale později už jako instruktorka, oddílová vedoucí, zdravotník, programová a také hlavní vedoucí. I když je to „služba“ 24 hodin denně, ale také mnoho různých vzpomínek, veselých situací, ale i starostí, kterým se později už jenom zasmějeme. Já například velmi ráda vzpomínám na stanový tábor ve Lhotce u Mělníka. Místo v Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko. Za táborem tekla říčka Pšovka, také byly menší skalní útvary. Dál pak je útvar „Pokličky“. Kde jsem působila jako programová a oddílová vedoucí. Proč ale o tomto táboře vyprávím: Tento kraj středních Čech je plný různých pověstí, mytických událostí. Měli jsme sebou útlou knížku s příběhy z této oblasti. A tak jsem se každý den v podvečer – a se souhlasem hlavní vedoucí – vydala s „posluchači“ na maličkou skalku za táborem. A četla vždy jednu pověst. Ale těch bylo asi jen 15 a tábor měl 21 dní! A jinou knížku jsem sebou neměla. A i ty největší „zlobidla“, velké „slečny a pánové“ nedali jinak, než že „skalní čtení“ být musí! Nic jiného mi nezbývalo, než začít vypravovat „pohádky“. Tak v přírodě například zazněla Popelka, Pyšná princezna, Zlatovláska, Tři zlaté vlasy děda vševěda. Největší úspěch ale měla pohádka „O mládenci, který naučil spanilou dívku mluvit“. Tam jsem se dokonce pokusila i o verše! Někdy jsem si i vymýšlela. Když jsem se před několika lety potkala s instruktorem z tohoto tábora – nyní už váženým lékařem – řekl mi, že stále na „skalní čtení“ vzpomíná. Že to byl moc pěkný zážitek. A tak jsem si řekla, že se pokusím napsat krátký příběh, ve kterém budou ukryté názvy skladeb jednoho z našich největších hudebních skladatelů:

Před mnoha a mnoha lety žila v jedné vesnici mladá dvojice – Libuše a Dalibor, říkali jim Libuška a Borek. A jak to bývá, našli v sobě zalíbení. Ale museli „krást“ chvílky, kdy mohli být spolu. Protože matka Libušky jejich lásce nepřála a dceři ukládala tolik práce, že jen na malou chvílku mohla odejít z domova. Proč? Protože Libuška byla dcera z velkého gruntu (statku) a Borek pouze synek z chalupy. A tak se potají scházeli u staré skály, které se říkalo Čertova stěna a pár nesmělých polibků – hubiček – si mohli dát. V té době už Libušina matka hledala „vhodného“ ženicha pro dceru. A tak „zlé jazyky“ začaly Líbě posměšně říkat „prodaná nevěsta“.

Když se tuto pohanu mladá dvojice dozvěděla, šla se se svým trápením poradit k panu učiteli. Byl to velmi moudrý a laskavý člověk, uměl každému poradit i pomoci. Při vyučování dětem velmi zajímavě a poutavě vyprávěl o naší historii, o dobách dobrých, ale i pro náš národ těžkých. Také jim ukazoval krásu naší přírody, učil je i lásce ke zvířatům. Když mu vypověděli své trápení, tak se pan učitel zamyslel a pak jim dal následující radu: Aby si

vzpomněli na události z naší historie, aby se vypravili třeba na Vyšehrad a další místa. A také do naší krásné přírody. Slíbil jim, že nikomu neprozradí, kam šli, a bude dbát o jejich bezpečnost. Libuška a Borek si sbalili pár věcí a trochu peněz, které si ušetřili a vydali se na cestu. Naštěstí to neměli na Vyšehrad daleko, a když vstoupili branou na posvátná místa; přišlo jim na mysl i to, že jim pan učitel říkal, že v dávných dobách byl Vyšehrad sídlem panovníků naší země. Když se z jeho hradeb dívali na Prahu, na tok Vltavy, na plující lodě a vory; tak si pomalu uvědomili, jak krásná je naše vlast. Že i naše příroda, vše, co roste na českých loukách, kterým se dříve říkalo luhy a v lesích (hájích), je nejen krásné až kam oko dohlédne, ale je také i zdrojem obživy. A kmeny stromů jsou i stavebním materiálem a větve otopem. Ale přicházejí i těžké a smutné doby pro naši zemi. Pan učitel jim také vyprávěl o starých pověstech a bájích, ale i o tom, že válečná vřava ničila naši vlast, ale i lidská nenávist, zášť a zloba. Pověst o Šárce, která po smrti kněžny Libuše spolu s Vlastou vyvolaly Dívčí válku. Také o období husitství, o prvním sídle husitů – Táboře. Další pověst vypráví, že ve středočeském vrchu Blaníku spí blaničtí rytíři, kteří vyjedou na pomoc, až naši zemi bude nejhůře. Právě když se chystali na Blaník, tak za nimi přispěchal posel od pana učitele se zlou zprávou, že musí vlast okamžitě opustit, že jim hrozí nebezpečí! Protože dvě vdovy – závistivé a nenávistné osoby - prozradily tajemství Braniborům, kteří obsadili a pustošili Čechy; že Borek a Libuška odešli z domova. A Braniborské vojsko je hledá po celých Čechách!

Tak a co teď? Říká se, že „v nouzi nejvyšší, pomoc nejbližší“. Setkali se se starým lodníkem, který jim poradil, aby se sice složitější cestou dostali do švédského přístavu Góteborgu. Tam je určitě Braniboři hledat nebudou. A tak se plavbou dostali na svobodu. Ale zadarmo to nebylo, oba dva pilně pracovali. Borek jako topič v kotelně a Libuška v lodní kuchyni. Borka chválili jako šikovného člověka, který se žádné práce nebojí. A lodníkům včetně kapitána moc chutnala její česká kuchyně. Oba dva také dostali dobře zapláceno.

Avšak trápení, strach a těžká práce si vybraly daň na jejich zdraví. Když konečně mohli ulehnout na pevné lůžko, usnuli hlubokým spánkem. Ve spánku se jim objevovaly různé postavy. Například anglický panovník Richard III. (Byl to Richard „Lví srdce“, nebo Richard, jehož zvolání „Království za koně“ vešlo do dějin?!). Dále vojenský tábor (ležení) vojevůdce a politika Albrechta Eusebia Valdštejna. Hakon Jarl byl švédský národní hrdina, o kterém jim vyprávěli námořníci.

Když si odpočinuli, nabrali sil a měli dostatek peněz, pomýšleli na návrat domů, do domoviny. Po které se jim začalo stýskat. Ale to už nebyl Borek a Libuška, ale manželé Dalibor a Libuše. A vrátili se domů do Čech. Už necestovali jako topič a kuchařka, ale jako řádní cestující. Doma je s láskou a slzami v očích přivítal pan učitel, ale také Libušina matka, která se trápila tím, že jedinou dceru dohnala k útěku.

Poznámka:

Vážení čtenáři, promiňte mi, prosím, určité nesrovnalosti v dějích, záměrně neuvádím data. Vždyť je to vyprávění, nebo pohádka ? A to jsem si snad mohla dovolit. Děkuji za pochopení.

V této pohádce, chcete – li vyprávění, jsou ukryty názvy skladeb Bedřicha Smetany:

Opery: Vypomůžu si známým rčením:“ Byla jedna prodaná nevěsta a jmenovala se Libuše a milovala Dalibora. Scházeli se u Čertovy stěny a dávali si hubičky. Viděly je tam dvě vdovy, pověděly to Braniborům v Čechách a nebylo z toho už žádné tajemství.“

Cyklus symfonických básní „Má vlast“: Vyšehrad, Vltava, Šárka, Z Českých luhů a hájů, Tábor, Blaník.

„Švédské“ symfonické básně: Richard III., Valdštýnův tábor, Hakon Jarl.

Dvě dueta pro housle a klavír s názvem „Z domoviny“.

Hezké dny o prázdninách

přeje všem

Věra Voženílková ,
posлуhačka U3V

XOX

Školní rok končí

Některý školní rok nám končil s opravdovou muzikou.

Hurá hurá, škola nám končí, hurá hurá, poslední den. Když se školou, žáci se loučí, dejte si říct, je to prima den. Proč se ten čas tak protivně loudá, on zapomněl a nezvoní, konečně teď zahřměla bouda hurá hurá, kdo mě předhóní.

Byl to opravdu prima den, když v rádiu hráli tuhle písničku a my šli naposledy do školy pro vysvědčení. Před námi byly dva měsíce volna, lesy, řeky, rybníky, cestování vlakem nebo stopem, táboráky, kytara a spaní ve stanu nebo pod širákem, noví kamarádi, nové lásky, prostě začínaly prázdniny.

Ještě jedna zkouška nervová, lehký to není, jsme napjatí jak lano kdo co má na vysvědčení... . Čekají nás babičky venku, za vysvědčení dostanem stan, ve spoření mám na jízdenku, kdo by chtěl víc, hurá to se mám. Hurá hurá, škola nám končí... .

Tak nějak to tenkrát bylo a myslím si, že je to podobné i dnes. Malé děti se těší na výlety u babičky, na tábory, na procházky v lese a na koupání, ty větší potom na letní lásky a různá dobrodružství. My na U3V přemýšlíme o tom, jak jsme napsali test nebo závěrečnou práci a jestli zvládneme v příštím roce další kurz, ale všichni dohromady máme před sebou léto. Dva měsíce volna, které si užijeme, ať už je nám sedm, sedmnáct nebo sedmdesát.

Na závěr zbývá jen poděkovat všem učitelům, profesorům a zaměstnancům škol a fakult, kteří se starají o to, aby se všichni žáci a studenti zase vrátili do své školy odpočatí a natěšení na další školní rok, na své učitele, profesory a kamarády. Těší se všichni a nejvíce ti, kteří to nahlas nikdy nepřiznají.

Letní představy

Někdy je o prázdninách horko jako u moře, jindy zase celé dny prší, ale počasí si nevybereme. Přesto máme o létě různé představy, ať už jsme dospělí nebo školáci. Já si pořádné léto představuji asi takhle:

Když školník ve škole naposled zazvoní,

koláče z borůvek kuchyní zavoní,

to začíná léto.

Slunce když pálí a plná jsou nádraží,

vlak píská v dáli a luftáky rozváží,

to přece je léto.

Zlátnoucí obilí, smích dětí u vody,

houby a jahody i plné hospody,

to taky je léto.

Čas letních lásek, čas vonící pohodou,

pláž plná krásek, to není jen náhodou,

tak vypadá léto.

Večerní táborák, trampové s kytarou

nocí když zpívají písničku prastarou,

i tohle je léto.

Kdepak jsi léto mé, každým rokem se ptám,
vždycky když na podzim ulicí pospíchám.
Když po dnech svátečních všední dny nastanou,
léto nám odešlo, vzpomínky zůstanou.

Napadají mě v té souvislosti slova spisovatele Borise Viana:

„Pokud bude na Zemi místo, kde bude vzduch, slunce, voda a tráva, bude muset člověk litovat, že tam není.“ Boris Vian.

Představy o správném létě jsou samozřejmě různé, tak ať se vám ty vaše vyplní.

Uprostřed prázdnin

Letní prázdniny byly právě tak v polovině, tábor už jsme měli za sebou a těšili jsme se na dovolenou, na nové kamarády, ale hlavně na tu volnost uprostřed přírody. V dětských očích je každý prázdninový den plný nových zážitků, které se ve školním roce nezažijí.

Dnes je všechno trochu jiné. Srpnová vedra stále trvají, ale kdyby trochu zapršelo, určitě to nikomu vadit nebude. Naopak. Vždyť na zahradě už všechno volá po kapce vody. Když začala ta vedra, dala jsem ptáčkům pod strom dvojitou misku na vodu, takové ptačí pítko. A tak se k nám po celý den slétají ptáci z okolních zahrad, aby se napili a vykoukali. Jenomže zmáchaný vrabec nebo sýkorka daleko neuletí, a na to právě čeká kočka od sousedů. Co když se některému ptáčkovi nepodaří odletět včas a stane se kořistí kočky? Přemýšlím o těch zákonech přírody a vůbec z toho nejsem moudrá. Každý tvor, ať je to hmyz, plaz, pták nebo jakékoli zvíře, má ve volné přírodě svojí funkci a je někomu prospěšný, dokonce i každá rostlinka. Všechno to do sebe zapadá, ale jak do toho zapadá člověk? Komu on je v přírodě prospěšný? Jenom sám sobě. Není to zvláštní? Jak a proč jsme se na Zemi ocitli? To je otázka stará jak lidstvo samo a odpovědí už bylo mnoho. Jsou ale správné? Někdo říká, že lidé jsou na Zemi za trest. Že nás sem kdysi nějaká mimozemská civilizace vysadila a zablokovala nám většinu mozku, abychom se nemohli vrátit zpět, odkud jsme přišli. Je to důsledek úvah nebo sci-fi knížek, filmů a seriálů? Ať už je to jakkoliv, pravdu se asi nedozvíme, stejně, jako miliony lidí před námi. Ale žijeme tady a teď na té krásné modré planetě, a tak bychom měli být její součástí a ne ji čím dál víc ničit. Aby po nás nezbyla jen zabetonovaná země, oceány plné ropných skvrn, plastů a mrtvých ryb. A na to nám činnost našich mozkových hemisfér určitě stačí.

*Krásné léto vám všem přeje
Vladana Machiánová*

XOX

Senoseč v padesátkách

Toho červnového rána mne maminka budí časně. Musím ještě před vyučováním donést tatínkovi snídani. Kosí louku. Rychle se oblékám, spolykám hrnek cikorkového kafe s nadrobeným chlebem, hodím si na záda školní aktovku, беру bandasku s kafem a tašku s chleby a vyrážím na Velkou louku. Jsou to skoro dva kilometry cesty. Ještě vloni nosila snídani na louku sestra, ta však je už v učňáku a tak je řada na mně.

Šlapu polní cestou, zprvu vede skoro po rovině a pak se prudce svažuje k loukám. Vysoko nad hlavou zpívá skřivánek. Občas vyplaším zajíce nebo koroptve – ty s křikem vylétnou z porostu. Nevím vlastně, kdo se polekal víc, zda ony nebo já.

A už vidím dole v údolí Velkou louku. Je to vlastně zhruba hektarový ostrov, jak jsme louku tenkrát nazývaly my děti, neboť nám to znělo romanticky. Je ohraničena Martinickým potokem (přítokem Želivky) a náhonem, přivádějícím vodu do nedalekého mlýna, odkud pak s hukotem padá pětimetrovým vodopádem dolů a posléze se opět spojuje s potokem. Podél potoka rostou olše a nějaké keře.

Procházím opatrně nyní již travnatou pěšinou, nechci si příliš promočit boty. Dorazím k lávce. Tvoří ji dvě kulatiny bez zábradlí. Občas ji při jarním tání či za přívalových dešťů sebere voda. A už zahlédnu tatínka, jak se rozhání kosou. Zůstávají za ním dlouhé řádky pokosené trávy. Zastavím se a pozoruji jak mu jde práce od ruky. I on chvílemi postojí a dívá se kolem sebe – asi vyhlíží, zda už brzy „dorazí“ snídani a bude si moct odpočinout. Pak seče dál, zase se zastaví, plivne na brousek, přejede s ním ostří kosy a seče dál. Proč ho vlastně pozoruji? V zimě nám totiž vyprávěl, že se pokaždé při sekání svlékne a skočí pod splav a umyje se. Mne to fascinovalo, hučícího studeného splavu jsem se bála.... Ale dnes nic, žádná koupel. Tak už musím jít. Když k němu dorazím, zlobí se, kde jsem tak dlouho. Ptám se opatrně na splav a on se zlobí, že nemám věřit každé hlouposti. Rychle mu předávám snídani a ještě si upřesňuji cestu do školy, nikdy jsem tudy nešla. Tatínek popisuje lesní pěšiny, smrkovou paseku, že mám přeskočit potůček u rozvodí a pak do toho prudkého kopce... Poněkud se v tom popisu ztrácím. „A nikde se nezastavuj!“, dodává, protože zná moji zálibu v pozorování kytek, brouků a mravenišť.

Trochu bloudím, les se mi zdá tichý a tajemný, jsem poškrábaná od šlahounů ostružin, ale nakonec jsem jej prošla, i když vycházím jinde než jsem chtěla (lesy tenkrát vypadaly jinak než dnes po kůrovcové kalamitě). A už na obzoru vidím lipovou alej vedoucí ke škole. Na vyučování přicházím pozdě, o celou hodinu...

* * *

Konečně jsou tu prázdniny. Senoseč pokračuje. Řádky ráno pokosené trávy je třeba rozházet. Když se odpaří rosa a tráva trochu oschne, tak se musí obrátit, aby oschla i ze spodu, a to se opakuje několikrát za den. K večeru, než opět padne rosa a vše zvlhne, se budoucí seno shrabe a kupí do kupek. Je-li už seno suché, narovná se na žebříňák, vršek fůry

se zajistí pavuzou a provazy a koně odvezou celý náklad domů. Je to cenné krmivo pro koně i dobytek.

Ten den se vydávám s tatínkem a maminkou na louku rozhazovat kupky nedosušeného sena. Ostatní děti jsou zatím doma. Maminka pak zůstává na louce, bude seno obracet. Ještě mi radí jak mám vařit dobrou hutnou polévku. Doma je tedy třeba uvařit něco k obědu, brambory pro prasata, nakrmit dobytek ... Polévka se povedla, říkají stolovníci. Nalévám ji také do bandasky pro maminku. Tatínek zapřahá, všichni nalezeme na žebříňák a jede se na louku pro seno. „Držte se pořádně!“, připomíná ještě všem tatínek. Přidržuji se žebříňáku, ve druhé ruce svírám držadlo bandasky, nohy mám tak jako ostatní děti prostrčené mezi žebřinami. Kola se lehce odvalují po cestě. Tady se jede dobře, cesta je hladká... Náhle najede kolo žebříňáku na velký kámen (kde se tu vzal, vždyť tu ráno přece nebyl, to ho sem musel někdo dát, pomyslí si s hrůzou). Tatínek přitahuje opatě a křičí na koně: „Prrrr!!! Prrrr!!!“ a koně v mžiku zastaví. Bandaska s polévkou mi nárazem padá z ruky na zem a kolo ji přejede. Horší však je, že mezi „špruslemi“ žebříňáku vypadne i nejmladší brácha. Všichni zkameníme hrůzou. Po chvilince začne brácha křičet. Bohu díky! Nic se mu nestalo, dopadl na travnatý prostředek cesty a žebříňák ho nepřejel. Všichni dostáváme vynadáno, máme se přece pevně držet! A maminka bude bez jídla...

Počasí letos sušení sena přeje. Dneska jedeme pro poslední fůru. Rodiče nakládají vrchovatý žebříňák – tatínek vidlemi napichuje seno z hromádek a podává ho nahoru, maminka je na fůře, seno skládá, šlape a rovná. Starší brácha odhání koním větvičkou dotěrné mouchy alias hovada, aby neotravovaly. Tady u vody je hmyzu vždycky dost. Děti pohrabují zbytky stébel na zemi. Když je vše naloženo, přinese tatínek „pabuzu“ (pavězu – představme si ji jako dlouhé tlusté bidlo), dává ji nahoru na fůru, maminka ji rovná a zatěžuje a pak ji tatínek přivazuje vpředu i vzadu provazy. Potom maminka opatrně sklouzne dolů (jak ji obdivuji, já bych se bála) a může se jet. Když koně projíždějí potokem, mohou se trochu napít a pak už míříme domů. Hned za potokem je kopeček a všichni se snažíme opírat do vozu a tlačit. Brácha podkládá loukoťová kola kameny, aby vůz nezačal náhle couvat, kdyby to snad koně nezvládli. Pak projíždíme snazší úsek následovaný však kamenitou vymletou cestou. Nevracíme se stejnou trasou po níž jsme přijeli, je moc do kopce, koně by náklad neutáhli. Tady to zvládli!

Když se vrátíme domů, všimne si tatínek, že Anda (nebo to byla Minda – už si to nepamatuji) ztratila podkovu. Podkova se asi uvolnila někde na tom kamenitém úseku cesty. Nejstarší sestra je vyslána podkovu hledat a přinést. Vrací se však s nepořízenou. Řada je na mne. V duchu se „pašákují“ jak podkovu najdu a budu pochválena, avšak poté, co projdu celou trasu až k louce, ji nenaleznu. Vracím se smutná domů. Náhle se něco zaleskne mezi trávou uprostřed cesty a ona to podkova! Byla tam, kde jsme ji nečekali! Mám radost. Tatínek nebude muset platit kovářovi za novou.

Senoseč skončila a my děti si konečně můžeme užít trochu dobrodružství a vydat se na náš „Ostrov“. Bereme si nějaké jídlo, sirky, ešus... Prostřední brácha někde „vyčaruje“ háček na

ryby. Možná se bude snažit ulovit v potoce nějakou mřenku či jinou rybku.... Dostáváme na starost i kozy, aby se tam napásly. Jsme na dobrodružném ostrově a je nám skvěle. Brouzdáme se v potoce, prohlížíme živáčky pod kameny, v tůňkách zkusíme do rukou chytat rybky, polekáme se okouna i raka... Prostě dobrodružství!!!

Pak „přišlo“ JZD, koně skončili na jatkách. Traktory se „topily“ v bažinatém terénu u potoka, louky začaly trochu zarůstat křovinatým náletem a nebyly už tak pečlivě kosené, občas při lokálních povodních odnesla seno voda...

Začátkem devadesátých let dostal bratr v restitucích Velkou louku zpátky a rozhodl se ji zalesnit. Celá široká rodina pomáhala vrtat a kopat jámy pro výsadbu listnáčů a sázet stromky.

Od té doby jsem se tam vydala jen jednou na jakousi probírku výsadby. Avšak v mé paměti zůstává Velká louka čili Ostrov tak, jak vypadala v době mého dětství.

„kávě aneb chvála ú3vé“

Stojíme v hloučku, klábosíme a čekáme na začátek lekce. Napadne mne zeptat se na náš domácí problém – kde koupit starší model dvoucestného vypínače „schodišťáku“. Třeba mi někdo poradí. „Dojed' si na Synkáč, tam mají všechno!“, zní jeden tip. „Ale to né, ten šikovný obchod už zrušili!“

„To je ale škoda!“ „A co takhle na Hájích, u výstupu z metra na pochozí zónu?“, zní další tip. „Tam je teď zrovna zavřeno...“, oponuje Vlasta bydlící v té lokalitě. „Hele, vydej se na Smícháč, blízko nádraží je velký elektroobchod, tam určitě uspěješ.“, říká Vlasta.

S tímto dobrým tipem přicházím domů. S manželem hledáme přesnou lokaci. Název obchodu je „K&V elektro“. Upřesňujeme si ještě adresu, manžel balí rozbitý vypínač jako vzor a míří do obchodu. Vrací se spokojen s novým vypínačem. Skvělé! I z tohoto důvodu jsem vděčná za U3V.

(om)

XOX

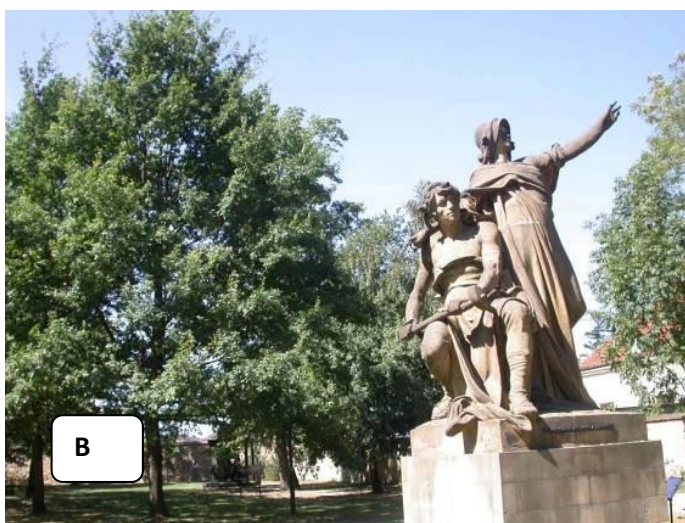
Zajímavosti

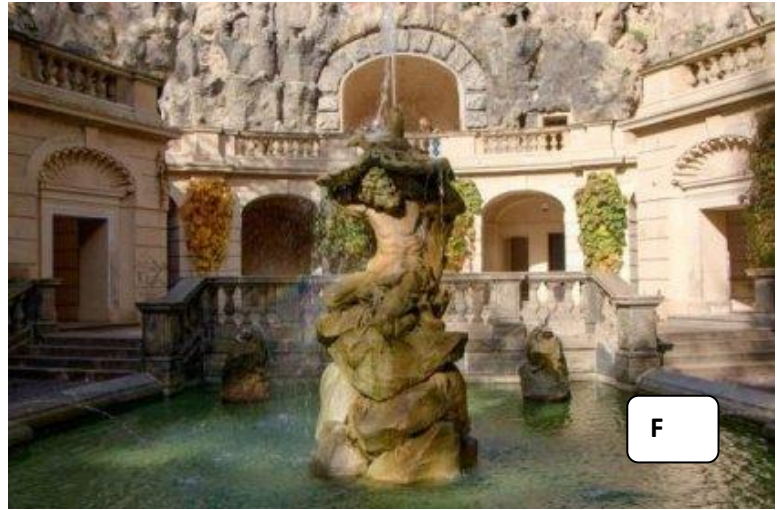
Toulky Prahou IX

Další akademický rok je za námi a prázdninový čas můžeme využít i k procházkám po Praze. Letní počasí nás přímo vybízí vyhledat osvěžení v některém z pražských parků. K plnění dnešních „úkolů“ vám ale jedna vycházka stačit nebude...

Do tohoto dílu toulek jsem vybrala jen malý vzorek z pestré nabídky parků v metropoli a spojila ho s malou hádankou – hledat budeme podle soch, které parky zdobí. Některé sochy poznáte hned a dokážete je umístit do správného sadu, jindy budete muset chvíli přemýšlet. A pokud neuhodnete, nevadí. Náповěda vám pomůže a třeba vás pobídne, abyste park navštívili a sochu si v něm sami našli. Možná budete překvapeni, kolik soch či pomníků tam objevíte. A jak je patrné i z našich dnešních hádanek, tuto galerii v městské zeleni rozšiřují také současní umělci.

Věřím, že si vycházku mezi zelení a uměním, ať už aktivní či jen virtuální, užijete a také se vám určitě vybaví vzpomínky na zážitky s těmito místy spojenými. Pěkné letní toulání...

Řešení:

A - Tuto sochu najdete v parku **Holubička**. Tento malý městský park najdete u Starých Zámeckých schodů na Malé Straně na rohu ulic Valdštejnská a Klárov. Autorem sochy *Dívka s holubicí* je Václav Šimek.

B – Sochu *Libuše a Přemysla* (někdy nazývána také *Libušina věštba*) je umístěna na **Vyšehradě** v sadech u kostela sv. Petra a Pavla. Původně stála na Palackého mostě.

C - Barokní socha *Herkula* se nachází v menším, spodním jezírku na úpatí **Petřína**. Pochází ze 17. století, na Petřín však byla přemístěna z Kamy až v roce 1939.

D – Socha *Marie Terezie* od sochaře Jana Kovářika zdobí **park Marie Terezie** u Prašného mostu v Praze 6. Byla odhalena v roce 2020.

E – Socha *medvídků ze sousoší Medvědí rodina* se nalézá v parku **Folimanka** v nuselském údolí. Sousoší vytvořil Václav Frydecký.

F- Za touto sochou *Neptuna* zamíříte do **Havlíčkových sadů (Grébovka)** na Vinohrady.

G- Na **Karlově náměstí** mezi mnoha pomníky najdete i pomník botanika a cestovatele *Bohumila Roetzla* od Gustava Zouly a Čenka Vosmíka.

H- David Černý je autorem *Tří mimin* z roku 2017 v parku na **Kampě**.

(NB – z dostupných zdrojů)

Četba na prázdniny

Agatha Christie, Tajemný protivník

Není tomu dlouho, co skončila válka, kdy Tommy Beresford sloužil v armádě a Prudence Cowleyová, zvaná Pentlička, byla ošetřovatelkou. Teď jsou bez práce i bez peněz, ale překypují odhodláním něco se svým životem podniknout. Odvážně spolu zakládají kancelář Mladí dobrodruzi, a sotva stačí svůj nápad promyslet, dostanou zcela výjimečnou zakázku. V sázce není nic menšího než osud Anglie.

Aby vystopovali záhadného nepřítele své vlasti, seznámí se s pravými i falešnými pracovníky tajných služeb, projdou mnoha nebezpečnými zkouškami a ocitnou se v doupatech zločinců kujících velezradu. Na konci je čeká velmi překvapivé odhalení.

Slávka Poberová, Osudy českých šlechtičen

Matky, manželky, dcery – každá měla jiný osud. Všechny dokázaly jednat s rozhodností, jakou něžnému pohlaví nikdo nepřisuzoval.

Jsou každá jiná. Perchta přímo vybízí, aby se stala obětí, Anna dělá, co vidí na očích svému manželovi, Eva se do všeho vrhá po hlavě, hlavně do dobrodružství, Marie Manrique je pyšná, až Bůh brání, Eliška Kateřina zase touží po lásce, i když sama je postižená, Eva Eusebie se stará o svého otce, bojuje za něj i u císaře, Markéta Salomena by všechno, všecičko dala za malý zisk... A přece mají něco společné: zůstanou-li samy, dovedou se skvěle postarat nejen o sebe, ale i rodinu a celé panství, a nikdo se neptá, jestli je tomu někdo učil a jestli to zvládnou.

Julie Caplinová, Hotýlek na Islandu

Příběh se odehrává v zimních měsících na Islandu, ale dá se číst i v měsících letních.

Panenská příroda Islandu a útulná atmosféra ve stylu hygge ve vás vyvolají tuhu zachumlat se do hřejivé deky a popíjet horkou čokoládu.

Lucy nic nechybí, má dobrou práci v hotelu. Jenomže stačí jedna jediná nehoda a vše se změní – dostane padáka a kopačky. Její život je náhle v troskách, nedaří se jí najít novou práci, úspory se tenčí. Když ji personální agentura nabídne místo manažerky hotýlku Polární záře na Islandu, přijme ji okamžitě, i když nesnáší zimu.

Po příjezdu se nemůže zbavit dojmu, že udělala chybu. Jako šéfová se navíc uvede naprostým trapasem, takže pochybuje, že ji podřízení přijmou. V noci se na nebi roztančí polární záře a Lucy ze sledování fascinující podívané rozhodne vytěžit z téhle životní příležitosti co nejvíc. Využije všech svých znalostí a zkušeností a postará se, aby se z Polární záře stal nejúžasnější romantický hotel na celém Islandu.

XOX

Zábavný koutek

Sestavte uvedená slova po dvou tak, aby vznikla složená smysluplná slova...

1	zlo	A	schopný
2	moře	B	past
3	maso	C	litr
4	foto	D	market
5	akce	E	borec
6	milost	F	park
7	auto	G	kresba
8	daleko	H	držitel
9	drž	I	útok
10	senzace	J	hodnost
11	pero	K	park
12	torpédo	L	zvyk
13	místo	M	kombinát
14	paměti	N	plavec
15	luna	O	dílna
16	proti	P	nosný
17	mikro	Q	grešle
18	super	R	chtivý
19	dino	S	paní
20	hekto	T	vlákno

Najděte nejvíc slov začínajících na písmena ak...

Aktivita, akumulátor, akce ...

Doplňte za obrázky čísla a vypočtěte.

$$\begin{aligned} \text{brokolice} + 10 + \text{brambora} &= 30 \\ \text{oliva} - 1 - \text{brokolice} &= -3 \\ \text{oliva} + \text{oliva} \times 4 &= 30 \\ 108 : \text{brambora} &= 9 \\ \text{brambora} + \text{brokolice} + 9 + \text{oliva} &= ? \end{aligned}$$

*Výbor Klubu posluchačů a absolventů U3V
vám přeje
krásné prázdniny a těší se opět na shledání*

Uzávěrka pro příští číslo je 25. září 2025

Těšíme se na Vaše příspěvky – redakce Klubu posluchačů a absolventů U3V FF UK

Příspěvky zasílejte na e-mail: ff-blogklub@seznam.cz

Praha 10. června 2024

Výsledky:

$$8 + 10 + 12 = 30$$

$$6 - 1 - 8 = -3$$

$$6 + 6 \times 4 = 30$$

$$108 : 12 = 9$$

$$12 + 896 = 908$$

1	zlo	L	A	schopný
2	moře	N	B	past
3	maso	M	C	litr
4	foto	B	D	market
5	akce	A	E	borec
6	milost	S	F	park
7	auto	O	G	kresba
8	daleko	P	H	držitel
9	drž	Q	I	útok
10	senzace	R	J	hodnost
11	pero	G	K	park
12	torpédo	E	L	zvyk
13	místo	H	M	kombinát
14	paměti	J	N	plavec
15	luna	K	O	dílna
16	proti	I	P	nosný
17	mikro	T	Q	grešle
18	super	D	R	chtivý
19	dino	F	S	paní
20	hekto	C	T	vlákno

XOX